

A photograph of an architect's workspace. In the foreground, a hand holds a small white architectural model of a building. Another hand holds a black pen, poised to draw on a large architectural drawing spread across the table. The drawing shows a cross-section of a building with multiple levels and a staircase. In the background, there are more architectural models, some made of wood, and various design tools like pencils and markers. The overall scene is well-lit and professional.

Bezpečne k rozvoju kvalitnej architektúry

Postaráme sa o vaše poistenie, aby ste sa vy mohli venovať svojej profesii

Zaujíma vás ako poistenie profesijnej zodpovednosti funguje a čo kryje? Pozrite sa na najčastejšie otázky a odpovede, ktoré sme pre vás pripravili.

Rýchle zhrnutie

- Poistenie kryje škody spôsobené pri výkone profesie architekta (vrátane činnosti generálneho projektanta podľa príslušných právnych predpisov).
- Poistenie funguje na princípe claims made – poistenie na princípe uplatnenia nároku. Pri tomto type poistného princípu je rozhodujúce, kedy je nárok uplatnený a nahlásený poisťovní (musí byť počas trvania poistenia alebo v dohodnutej dodatočnej lehote).
- Základné krytie zahŕňa retroaktivitu 3 roky pri kontinuálnom prechode z iného poistenia (za splnenia podmienok).
- Územná platnosť závisí od poisťovateľa a je možné dojednať územnú pôsobnosť až na celú Európu.
- Zmenu poistnej sumy (limitu) je možné riešiť aj počas obdobia pri navýšení, ale zníženie spravidla len k výročnému dátumu.
- Pri uplatnení nároku odporúčame čo najskôr kontaktovať RENOMIA. Odporúčame vám, aby ste bez konzultácie nekontaktovali poisťovateľa a ani nezačali odstraňovať škody.

1. Základné informácie o poistení

Aké škody kryje poistenie profesijnej zodpovednosti architektov?

Poistenie vám pokryje škody spôsobené pri výkone vašej profesie. Sú to úkony, za ktoré nesiete zodpovednosť pri výkone činnosti architekta v zmysle § 12 Zákona SNR č. 138/1992 Z. z. v znení neskorších noviel a doplnení ako aj zodpovednosť za škodu spôsobenú v súvislosti s výkonom činnosti generálneho projektanta podľa § 35 zákona č. 25/2025 Z. z. (Stavebný zákon).

Ako si správne vybrať kategóriu poistenia podľa rozsahu krytia?

Existujú 3 kategórie:

- SZČO / FO v slobodnom povolaní** – krytie pre jednu konkrétnu osobu.
- PO** – krytie sa vzťahuje na všetky osoby oprávnené vystupovať v mene PO.
- Zamestnanec** – krytie v súlade s § 179 Zákonníka práce Slovenskej republiky (pojem „zamestnanec“ sa vzťahuje výhradne na zamestnancov vo verejnej správe).

Vzťahuje sa toto poistenie aj na škody vzniknuté pred uzatvorením poistnej zmluvy?

Áno, v základnom krytí vám poistenie poskytuje retroaktívne krytie na obdobie 3 rokov. Retroaktívne krytie znamená, že nové poistenie kryje aj škody vzniknuté pred uzatvorením poistnej zmluvy cez /RENOMIA, a to v prípade, ak do tohto poistenia prechádzate kontinuálne od iného poisťovateľa (z inej poistnej zmluvy) a mali ste v čase vzniku poistnej udalosti dojednané poistenie profesijnej zodpovednosti za škodu u toho istého alebo iného poisťovateľa.

Aké je územné krytie poistenia? Je možné, aby krylo škody mimo územia SR?

Územie, na ktorom poistenie platí, sa líši podľa toho, u ktorého poisťovateľa je poistenie uzatvorené. Každý poisťovateľ ponúka odlišný územný rozsah poistenia.

Územnú platnosť si zvolíte sami pri vypisovaní prihlášky poistenia. Je možné dojednať územnú pôsobnosť až na celú Európu.

Čo rozhoduje o tom, či bude nárok z profesijnej zodpovednosti poisťovňou krytý?

Poistenie funguje na princípe claims made, čo znamená, že poistenie kryje škody, pri ktorých si poškodený uplatní nárok a tento nárok je zároveň nahlásený poisťovni počas trvania poistenia (alebo v dohodnutej dodatočnej lehote). Nerozhoduje teda, kedy chyba vznikla, ale kedy bol nárok uplatnený a oznámený poisťovni, pričom chyba musela vzniknúť po dohodnutom retroaktívnom dátume.

Aby bola škoda krytá, musia byť splnené všetky tieto podmienky:

- vznikol nárok na náhradu škody (napr. reklamácia, výzva, žaloba),
- nárok uplatnený počas trvania poistenia,
- nárok v tom istom čase nahlásený poisťovni,
- príčina škody vznikla po dohodnutom retroaktívnom dátume (ak je dojednaný).

Je možné si zvoliť pri dojednávaní poistenia akúkoľvek poistnú sumu?

Na výber máte poistnú sumu v súlade so sadzobníkmi príslušnej poisťovne. Tieto sumy boli zafixované na základe najčastejších požiadaviek architektov, preto veríme, že si aj vy bez problémov vyberiete.

Kedy je možné meniť výšku poistného krytia (poistnú sumu, t. j. limit na náhradu škody)?

Zmenu výšky poistnej sumy je možné vykonať aj v bežiacom poistnom období, avšak je potrebné rozlíšiť, či ide o navýšenie alebo zníženie dojednanej poistnej sumy. Navýšenie poistnej sumy je možné vykonať aj počas poistného obdobia; zníženie poistného limitu je možné spravidla len k výročnému dátumu poistnej zmluvy.

ODPORÚČANIE RENOMIA:

Zmenu limitu poistného krytia je potrebné vždy dôkladne zvážiť, a to aj s ohľadom na bežiacie zmluvy o dielo a garancie zodpovednosti, ku ktorým ste sa zaviazali.

V prípade poistnej udalosti bude krytie platiť vždy do výšky, ktorú máte stanovenú v čase uplatnenia a nahlásenia škody. Pokiaľ ste mali v dobe realizácie projektu krytie 200 tis. € a po zrealizovaní a odovzdaní projektu ste ho znížili na 100 tis. €, tak pri nahlásení poisťovateľ kryje škody len do aktuálnej výšky 100 tis. €, aj napriek skutočnosti, že v čase, kedy došlo k porušeniu profesijných povinností, ste mali dojednanú vyššiu poistnú sumu.

2. Špecifiká právnických osôb

V tejto časti nájdete informácie, ktoré sa týkajú špecificky právnických osôb (napr. rozšírenie krytia o všeobecnú zodpovednosť a režim subdodávateľov pri činnosti generálneho projektanta).

Aké krytie okrem profesijnej zodpovednosti majú právnické osoby?

Poistenie právnických osôb sa vzťahuje aj na všeobecnú zodpovednosť, t. j. zodpovednosť za škodu, ktorú spôsobíte tretím osobám pri bežnej činnosti – teda nie priamo chybou v odbornom návrhu/projekte. Toto poistné krytie máte v základnom krytí (bez navýšenia poistného) do limitu 20 000 EUR pre jednu aj všetky škodové udalosti, ktoré vzniknú počas jedného poistného obdobia.

Sú pri právnických osobách krytí aj subdodávatelia súčinní na projekte?

ÁNO v súlade s činnosťou generálneho projektanta. V zmysle zákona o architektoch a stavebných inžinieroch (§ 9 ods. 2): Ak architekti alebo inžinieri poskytujú služby spoločne, právne vzťahy medzi nimi vyplývajúce zo spoločného výkonu činností upravia zmluvou. Poistenie sa vzťahuje aj na zodpovednosť za škodu, ktorú poistený spôsobí v súvislosti s výkonom činnosti generálneho projektanta v zmysle § 35 zákona č. 25/2025 Z. z., Stavebný zákon a o zmene a doplnení niektorých zákonov (Stavebný zákon).

V prípade, ak škodu spôsobil iný projektant /subdodávateľ poisteného, ktorého poistený pri výkone činnosti generálneho projektanta použil, na poisťovateľa v takom prípade prechádza právo poisteného na náhradu škody voči tomuto subdodávateľovi.

V prípade, ak škodu spôsobil iný projektant /subdodávateľ poisteného/ a nemal dojednané povinné poistenie pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone činnosti, pre ktorú zákon vyžaduje dojednanie povinného poistenia zodpovednosti, poisťovateľ má v takom prípade právo odmietnuť poskytnutie poistného plnenia.

- **Ak ste poistený v PREMIUM Poisťovňa, pobočka poisťovne z iného členského štátu** vaša zmluva automaticky kryje aj činnosť generálneho projektanta.
- **Ak ste poistený v Allianz – Slovenská poisťovňa, a.s.** krytie generálneho projektanta v pôvodných zmluvách (zmluvy s dátum začiatku poistenia do 31. 5. 2025) nie je zahrnuté. Odporúčame prepoistenie do novej rámcovej zmluvy.

ODPORÚČANIE RENOMIA:

Pred prevzatím zodpovednosti za škodu spôsobenú subdodávkou – architekt vystupujúci ako generálny projektant si overte, či má subdodávateľ uzatvorené poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone svojej činnosti. Pri uzatváraní spolupráce si v zmluve so subdodávateľom definujte mieru zodpovednosti za škody spôsobené činnosťou subdodávateľa a ideálne si vyžiadajte doklad o platnosti jeho poistenia.

3. Poistné udalosti

Čo je poistná udalosť pri poistení profesijnej zodpovednosti architekta?

Poistnou udalosťou je písomne vznesený nárok na náhradu škody spôsobenej porušením profesijných povinností poisteným v priamej súvislosti s výkonom profesie poisteného, za ktorú zodpovedá na základe všeobecne záväzných právnych predpisov v zmysle zákona o architektoch a stavebných inžinieroch.

Čo považujeme za uplatnenie nároku na náhradu škody?

Uplatnenie nároku na náhradu škody je akákoľvek písomne vznesená požiadavka, žaloba, súdne konanie, arbitrážne konanie alebo akékoľvek úradné konanie vznesené voči poistenému, týkajúce sa škody spôsobenej porušením profesijných povinností poisteného.

Ako postupovať pri uplatnení nároku na náhradu škody poškodeným?

Podľa možnosti čo najskôr kontaktujte spoločnosť RENOMIA, ktorá je splnomocnená Slovenskou komorou architektov. Zaisťuje členom komory, ktorí majú dojednané poistenie profesijnej zodpovednosti v rámci existujúcich hromadných poistných zmlúv komory, kompletné služby v oblasti likvidácie poistných udalostí. Jednanie zástupcu RENOMIA bude vždy smerovať k uplatneniu všetkých nárokov za škody, ktoré môžu u poistníka nastať.

Akou formou je možné nahlásiť poistnú udalosť?

Môžete si vybrať spôsob oznámenia, ktorý je pre vás najpohodlnejší:

■ Telefonicky – +421915 792 897

Škody môžete hlásiť kedykoľvek, sme vám k dispozícii 24/7. Na základe vášho telefonátu zistíme všetky potrebné informácie a informujeme vás o priebehu vybavovania poistnej udalosti. Radi vám zodpovieme aj všetky prípadné otázky, preto nás neváhajte kontaktovať.

■ On-line

K dispozícii je vám jednoduchý formulár na hlásenie škôd. Po jeho vyplnení sa o škode ihneď dozvieme a okamžite začíname podnikáť všetky kroky k vyriešeniu škody.

■ E-mailom – marian.cech@renomia.sk

Jednoducho v e-maile popíšete, o čo sa stalo a my začíname s riešením. V prípade doplňujúcich otázok vás skontaktuje pracovník RENOMIA a vyrieši ich s vami.

Aké informácie sú potrebné k nahláseniu poistnej udalosti?

V prvom kroku nahlásenia poistnej udalosti si pripravte informácie o okolnostiach vzniknutej škody. Potrebujete meno a priezvisko poistenej osoby (v prípade PO názov spoločnosti), dátum vzniku poistnej udalosti, miesto a popis škody, meno kontaktnej osoby, ktorá je kompetentná jednať so zástupcom RENOMIA vo veciach predmetnej poistnej udalosti.

Aká je doba možnosti nahlásenia poistnej udalosti?

Ak poistenie zanikne z dôvodu ukončenia výkonu činnosti architekta, poistený môže poisťovni oznámiť nárok na náhradu škody ešte počas nasledujúcich 3 rokov alebo 5 rokov (v závislosti od poisťovne) od skončenia poistenia. Táto lehota sa vzťahuje výlučne na oznámenie nárokov po skončení poistenia a nepredlžuje samotné trvanie poistného krytia.

Doba možnosti oznámenia nároku na náhradu škody je 3 roky (resp. rozšírená je 5 rokov) od skončenia trvania poistenia. Rozšírená doba 5 rokov je pre architektov, ktorí ukončili činnosť. **Tým sa však nevylučuje potreba bezodkladného oznámenia škody poisťovateľovi po tom, čo sa o škode klient dozvie.**

Ako postupuje poisťovňa pri uplatnení nároku na náhradu škody?

Aby poisťovňa poskytla poistné plnenie za vzniknutú škodu, je potrebné preukázať právny základ vzniku škody na strane poisteného architekta (t. j. musí byť preukázané vaše pochybenie) v súvislosti s jeho profesijnou činnosťou a v súlade s poistnými podmienkami. Práve z týchto dôvodov je potrebné konzultovať všetky škody so zástupcom RENOMIA.

Súčasne je potrebné poisťovní predložiť všetky požadované doklady, ktoré sú nevyhnutné na posúdenie vznesených nárokov. Ide predovšetkým o podklady preukazujúce vaše pochybenie, výšku škody, projektovú dokumentáciu, zmluvu o dielo, faktúru za poskytnutú službu a ďalšie podklady, ktoré vám zástupca RENOMIA upresní v priebehu likvidácie konkrétnej poisťovnej udalosti.

Kedy je možné pristúpiť k odstraňovaniu vzniknutých škôd?

V nevyhnutných prípadoch, keď je nutné bezodkladne konať na zmiernenie následkov škody, čo najskôr kontaktujte zástupcu RENOMIA. Bez konzultácie s pracovníkmi RENOMIA odporúčame neodstraňovať následky vzniknutých škôd. Pre uplatnenie škody z vášho poistenia je dôležité prevedenie obhliadky škody likvidátorom poisťovne. Obhliadku poisťovateľom zabezpečuje RENOMIA a podľa okolností a individuálneho zváženia situácie sa jej zúčastnia aj naši pracovníci, ktorí dbajú na korektnosť jednania a na zaznamenanie všetkých podstatných okolností a predovšetkým ochraňujú vaše záujmy.

Môže nastať prípad, kedy nebude nutná obhliadka likvidátorom poisťovne, ale na základe odporúčaní zástupcov RENOMIA si zabezpečíte dokumentáciu vzniknutej škody svojpomocne (fotodokumentáciu dokazujúcu rozsah a príčinu škody, videozáznam, svedecké výpovede).

Príklady poisťovných udalostí

Z praxe poznáme veľa prípadov, kedy bol preukázaný právny základ vzniknutej škody na strane architekta a škody boli nahradené poisťovateľom. Uvádzame niekoľko príkladov:

- **Zrútená strecha na rozostavanom kostole.** Škoda, pri ktorej na rozostavanom kostole v Tatranskej Štrbe prišlo počas realizácie ku kompletnej deštrukcii strechy, ktorá sa zrútila dovnútra. Znaleckým dokazovaním bolo zistené, že dôvodom deštrukcie bol zvolený nesprávny typ spoja medzi strechou a bočnými múrmi a nevhodne zvolený materiál strechy. V tomto prípade boli statické prepočty realizované externým statikom správne. Uvedený spoj navrhoval architekt.
- **Zle navrhnuté rozmery montážnej jamy** pre servis motorových vozidiel. Návrh rozmerov v svojej dokumentácii spracoval architekt.
- **Nesprávne navrhnutý typ dverí,** kde na miesto protipožiarnych dverí boli osadené obyčajné.
- **Popraskanie nestabilnej okennej konštrukcie,** kde z dôvodu nezakresleného prepojovacieho mostíka došlo k popraskaniu jednotlivých skiel. Aj v tomto prípade boli statické prepočty v poriadku.
- **Nesprávne navrhnutá skladba stredového múru** v radovej zástavbe domov, ktorá nespĺňala zvukovo izolačné vlastnosti v zmysle normy. Vznikli zvýšené náklady na jej dodatočnú zvukovú izoláciu.
- **Nevhodne navrhnutá skladba strešnej konštrukcie,** v ktorej sa vytváral kondenz a spôsobil zaplesnenie objektu a nutnosť výmeny materiálov zabudovaných v streche hotového objektu.
- **Chyba vo výškovej kóte projektovej dokumentácie prístavby objektu** mala za následok rozdielnu výšku podláh pôvodnej a novej časti viacpodlažnej budovy. Viacnákklady spojené s dorovnaním výškového rozdielu podláh

V praxi riešime množstvo škodových udalostí, kde našim klientom radíme s postupom ich likvidácie z poistenia. Aj vyššie uvedené príklady poukazujú na potrebu uzavretia profesijnej zodpovednosti za škodu a upozorňujú na to, že aj architekti môžu pochybiť pri výkone svojej činnosti.

Nezabudnite, že sa na nás môžete kedykoľvek obrátiť a všetko s nami konzultovať. Radi vám poradíme s výberom optimálneho riešenia a zodpovieme všetky vaše otázky.

Tešíme sa na spoluprácu

Tím RENOMIA

Marcela Burešová
Riaditeľka pobočky

Simona Seberová
Senior account manager

Marián Čech
Riaditeľ odd. likvidácie škôd